

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V srédo 29. kimovca 1847.

List 39.

Pévec.

Sim pévec in péti
Je vse mi na svéti,
Saj dani so glasi,
De pôjtem si včasi —
Zakaj bi ne pél?

Saj ptičca tud pôje
Si pesmice svôje,
Nam dela veselje;
Tud peti imam želje —
Zakaj bi ne pél?

Svit zgodne danice
Igrá mi na lice,
Ustanem, prepévam,
Veselje razsévam —
Zakaj bi ne pél?

Če tudi je délo
Mi čelo ogrélo,
Vse trude premagam,
Ko pesmice zlagam —
Zakaj bi ne pél?

Je delo končano,
In vse že zaspano,
Na zadnje še eno
Zapojem pošteno —
Zakaj bi ne pél?

Prijatli in brati
Me sil'jo dostkrati,
Svoj glas povzdigniti,
Jih razveseliti —
Zakaj bi ne pél?

Je žalost me vila,
Je pesem pa mila;
Je duša vesela,
Se taka bo pela —
Zakaj bi ne pél?

Zveličanih zbori
In angeljski kori
Prelepo pojéjo,
Mi peti rečejo —
Zakaj bi ne pél?

J. Hašnik.

Kakó zdrave, rodovitne in močne breskvine drevesa izrediti.

Novice se tolikanj poganjajo za povzdrogo sadoreje po Slovenskim, de v malo letih nova Slovenija v ti reči ne bo več stari Slovenij podobna. Naj tedej tudi povedó pridnim sadorejciam, kar me je večletna skušnja v reji breskvinih drevés učila.

Drevésa, izrejene iz breskvinih košic, so zavoljo njih različnih plemén večidel slabšiga pleména, kakor so poprejšnje drevésa bile, in so sploh v svoji rastvi le kratkiga življenja in manjši rodovitnosti. De pa le malo breskvinih drevés, iz košic izrejenih, v svoji žlahnosti, lepôti, dobroti in rodovitnosti ostane, tega ni samo izrejenje iz košic krivo, ampak skušnja kaže, de breskino drevó že po svoji natori bolj ko je žlahno, tudi manjši zraste, poprej boleha in vsahne. Kér so tedaj žlahne breskvine drevésa zavoljo svoje mehkotne natore takó kratkiga življenja, je veliko boljši, de se močne, zdrave in terpeče breskvine drevésa zredijo, ako se namesto breskvinih košic mandeljone sadijo.

Lastna skušnja me je tega podučila in vsak zveden sadorejic mi bo to poterdel, de mandeljnov drevó ni le večiga pleména, ampak tudi zdravši in daljšiga življenja kakor breskino, razun tega pa tudi popolnama sladke muzge ali soka in lesá, takó de breskve na mandeljne cepljene ali pelcane, se v svoji popolni slastvi in dobroti obderžé, lepsi sad doneso, v velike, lepe in rodovitne drevesa zrastejo in se v vertih tudi na plod ali špalir razpeljati dajo, na kterih posebno rade rodijo.

Vsak sadorejic si tedej prav lahko in z majhnim trudem zdravih, močnih in lepih mandeljnovih drevesc zaredí, če si mesca prosenca ali svečana na dobro prekopan, sončen, miren in pred živalmi obvarovan kraj mandeljnovih košic po pol čevlja saksebi in en palc (col) globoko vsadi, jih ne pustí de bi v travi in plevélu rastle, in kadar zrastejo, jih precej v sadni šoli, ali pa na drugim pripravnim mestu spomlad i, preden muzga ali sok têci začnè, v naklad, ali pa, kar je pri breskvah nar boljši, poleti v popek cepi. — Po tem ravnjanji sim si napravil že dovelj žlahnih in krepkih breskvinih drevés.

Iz Goriškiga.

Janez Licen.

Kakó polištva v mestih in po kmetih ognja varovati.

(Dalje.)

Ena nar koristniših naprav, oginj v svoji hiši pogasiti, je pa: svoj hišni vodnják (štirno) takó napraviti, de v sili ognja tudi službo gasivne brizgle opravlja. Ta naprava, de je navadni vodnják s cevmi ob enim tudi gasivna brizgla, v tem obstojí, de je vodnják od znotraj kot brizgla napravljen, od zunaj je pa vse tako, kakor je sicer pri vodnjaku, samó de se v sili ognja na cev, kjer voda vùn têce, meh natakne, po ktem se voda, kamor je treba, na streho ali v hišo, visoko ali nizko neprehama brizglja ali škropí. Vzameš pa meh proč, imaš zopet navadni vodnják. — Ta naprava ni sicer nova znajdba, vunder sim se jez že davnej prizadeval, to reč takó popraviti, de ni treba v takim vodnjaku bakrenih ali mesingastih ceví, ampak lesene narejati, ki se dajo z majhnim denarjem na-